EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 21.12.2005
COM(2005) 675 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI, EIROPAS PARLAMENTAM UN EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI

Otrais ziņojums par Padomes Direktīvas 93/7/EEK piemērošanu no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgūšanā

SATURA RĀDĪTĀJS

1. Ievads ... 3

2. Vispārējais konteksts ... 3

3. Pirmais novērtējuma ziņojums par Direktīvas 93/7/EEK piemērošanu (1993. – 1998. gadā) ... 4

3.1. Pirmā ziņojuma secinājumi ... 4

3.2. Iestāžu atbilde ... 4

4. Pasākumi pēc pirmā ziņojuma ... 5

4.1. Tiesību aktu grozījumi: Direktīva 2001/38/EK ... 5

4.2. Desmit jauno dalībvalstu pievienošanās sagatavošana ... 5

4.3. Ieguldījums Eiropas kultūras mantojuma aizsardzības uzlabošanā : pētījums par kultūras priekšmetu izsekojamību ... 5

4.4. Administratīvās sadarbības uzlabošana: vadlīniju pieņemšana ... 6

5. Direktīvas piemērošana periodā no 1999. līdz 2003. gadam ... 6

5.1. Dalībvalstu īstenošanas ziņojumu saturs ... 6

5.2. Direktīvas piemērošanas novērtējums ... 7

5.2.1. Sadarbība un informācijas apmaiņa starp iestādēm ... 7

5.2.2. Atgūšanas darbība ... 8

5.2.3. Kultūras priekšmetu aizsardzība ... 8

6. Secinājumi ... 9

6.1. Sadarbības un informācijas apmaiņas uzlabošana starp dalībvalstīm ... 9

6.2. Atgūšanas darbības termiņa pagarinājums ... 9

6.3. Minimālās vērtības saglabāšana ... 9

6.4. Novērtējuma ziņojuma periodiskums ... 10

6.5. Vēršanās Kultūras priekšmetu padomdevējā komitejā ... 10

1. IEVADS

Padomes 1993. gada 15. martā pieņemtā Direktīva 93/7/EEK[1] nodibina sadarbības mehānismus starp valstu iestādēm un tiesas procedūru kultūras priekšmetu atgūšanai, ja tie no dalībvalsts teritorijas izvesti nelikumīgi.

Direktīvas 16. panta 2. punktā noteikts, ka Komisija ik pēc trim gadiem nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komitejai novērtējuma ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu.

Šis ziņojums ir otrais novērtējuma ziņojums un attiecas uz laika periodu no 1999. līdz 2003. gadam; tajā novērtēta direktīvas piemērošana 15 dalībvalstīs. Pirmais ziņojums attiecās uz laika periodu no 1993. līdz 1998. gadam[2].

2. VISPĀRĒJAIS KONTEKSTS

Kopienas līmenī uz kultūras priekšmetiem attiecas Eiropas Kopienas dibināšanas līguma noteikumi (turpmāk tekstā „EK Līgums”) un jo īpaši noteikumi par preču brīvu apriti. Jo īpaši EK Līguma 28. un 29. pantā aizliegti pasākumi, kuru ietekme ir ekvivalenta kvantitatīviem importa vai eksporta ierobežojumiem.

Tomēr EK Līguma 30. pantā noteikts, ka 28. un 29. pants neliedz piemērot importa, eksporta vai tranzīta aizliegumus vai ierobežojumus, kas jo īpaši pamatoti ar „nacionālu kultūras bagātību, kam piemīt māksliniecisk a, vēsturiska vai arheoloģiska vērtība, aizsardzības apsvērumiem”. Lai šos aizliegumus vai ierobežojumus varētu piemērot, tiem katrā gadījumā jābūt nepieciešamiem un samērīgiem attiecībā uz mērķi, ko ar šiem pasākumiem cer īstenot, un attiecīgi tie nedrīkst būt ne patvaļīgas diskriminācijas līdzeklis, ne maskēts ierobežojums starp dalībvalstīm.

Tādējādi Direktīva 93/7/EEK ir iekšējā tirgus papildu pasākums, kura mērķis ir savienot iekšējā tirgus darbību ar garantiju dalībvalstīm, ka tiks nodrošināta to kultūras priekšmetu aizsardzība, kuriem ir tādu nacionālu kultūras bagātību statuss, kam piemīt māksliniecisk a, vēsturiska vai arheoloģiska vērtība saskaņā ar EK Līguma 30. pantu.

Direktīvas mērķis nav cīņa pret kultūras priekšmetu nelikumīgu tirdzniecību. Ar šo direktīvu arī nenosaka to, kā dalībvalstis var piemērot EK Līguma 30. pantu. Saskaņā ar šo pantu dalībvalstis saglabā tiesības noteikt to nacionālās kultūras bagātības un iespēju pieņemt valsts noteikumus, kas nepieciešami, lai šīs bagātības aizsargātu.

---

[1] Padomes 1993. gada 15. marta Direktīva 93/7/EEK par to kultūras priekšmetu atgūšanu, kuri no dalībvalsts teritorijas izvesti nelikumīgi, OV L 74, 27.3.1993., 74. lpp., kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 17. februāra Direktīvu 96/100/EEK, OV L 60, 1.3.1997., 59. lpp., un Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 5. jūnija Direktīvu 2001/38/EK, OV L 187, 10.7.2001., 43. lpp.

[2] Komisijas ziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam un Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komitejai par to, kā tiek piemērota Padomes Regula (EEK) Nr. 3911/92 par kultūras preču eksportu un Padomes Direktīva 93/7/EEK par to kultūras priekšmetu atgūšanu, kuri no dalībvalsts teritorijas izvesti nelikumīgi, KOM (2000)325 galīgais, 2000. gada 25. maijs.

3. PIRMAIS NOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS PAR DIREKTĪVAS 93/7/EEK PIEMĒROŠANU (1993. – 1998. GADĀ)

3.1. Pirmā ziņojuma secinājumi

Pirmajā ziņojumā[3] tika konstatēts, ka direktīvas transponēšana valsts tiesību aktos notiek lēni, un attiecīgi tās piemērošana ir novēlota. Direktīvas reālais piemērošanas periods attiecīgi netika uzskatīts par pietiekamu, lai novērtētu tās efektivitāti.

Ziņojumā tika uzsvērts, ka dalībvalstis uzskata, ka direktīva ir nepieciešama un noderīga kultūras mantojuma aizsardzībā. Lielākā daļa dalībvalstu atzina, ka Kopienas tiesiskais regulējums, kas noteikts ar šo direktīvu, ir pietiekams pat, ja dažas dalībvalstis būtu vēlējušās to pilnveidot. Piemēram, Itālija uzskatīja, ka noilguma termiņš jāpagarina no viena gada līdz trīs gadiem; savukārt, Nīderlande piedāvāja attiecināt tiesības veikt atgūšanas darbības arī uz privātpersonām.

Tomēr ziņojumā ir norādīts, ka iestāžu administratīvā sadarbība valsts un Kopienas līmenī nav īstenojusies praksē. Tāpēc lielākā daļa dalībvalstu lūdza uzlabot šo sadarbību. Turklāt, ņemot vērā informācijas trūkumu par kultūras priekšmetiem, kas nelikumīgi izvesti no dalībvalstu teritorijām, ziņojumā norādīts, ka būtu vēlams uzlabot kultūras priekšmetu izsekojamību.

3.2. Iestāžu atbilde

Eiropas Parlamenta un Padomes atbildēs tika ierosināts uzlabot direktīvu.

Eiropas Parlaments savā rezolūcijā[4] pauž uzskatu, ka Eiropas Savienībai savas kompetences robežās būtu jāpadara nozīmīgāka cīņa pret kultūras priekšmetu nelikumīgu tirdzniecību un Komisijai ir jābūt šā procesa būtiskākajai virzītājai. Šajā sakarā Parlaments jo īpaši lūdza

- grozīt 1 gada noilguma termiņu, kas ir noteikts Direktīvā 93/7/EEK,
- organizēt 15 dalībvalstīs un 10 kandidātvalstīs informācijas kampaņu par kultūras priekšmetu nelikumīgās tirdzniecības negatīvo ietekmi,
- izveidot pilnīgus un plaši pieejamus sarakstus ar kultūras priekšmetiem, kas ir iestāžu, fondu, sabiedrisko un privāto organizāciju īpašumā, un
- izveidot Zaļo grāmatu par kultūras priekšmetu nelikumīgu tirdzniecību, un sniegt konkrētus priekšlikumus Kopienas līmenī cīņai pret šo tirdzniecību.

Turpmākie pasākumi attiecībā uz trim pēdējiem lūgumiem nav ietverti šajā ziņojumā, kas attiecas tikai uz direktīvas piemērošanu.

---

[3] Skatīt 2. piezīmi.

[4] Eiropas Parlamenta 2001. gada 12. jūnija rezolūcija attiecībā uz Komisijas ziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam un Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komitejai par to, kā tiek piemērota Padomes Regula (EEK) Nr. 3911/92 par kultūras preču eksportu un Padomes Direktīva 93/7/EEK par to kultūras priekšmetu atgūšanu, kuri no dalībvalsts teritorijas izvesti nelikumīgi, OV C 53 E, 28.2.2002., 125. lpp., 7. punkts.

Padome savā rezolūcijā[5] savukārt aicināja dalībvalstis pēc iespējas vairāk izmantot direktīvas sniegtos aizsardzības pasākumus, jo īpaši, intensificējot administratīvo sadarbību. Padome Komisiju aicināja

- turpināt ierosinātās iniciatīvas un vajadzības gadījumā izstrādāt jaunas iniciatīvas, lai veicinātu dalībvalstu kultūras mantojuma aizsardzību un uzlabotu direktīvas darbību, un
- pievērst īpašu uzmanību struktūru un administratīvo spēju izveidei jaunajās dalībvalstīs, kuras ir atbildīgas par Eiropas Savienības jauno ārējo robežu sargāšanu.

4. PASĀKUMI PĒC PIRMĀ ZIŅOJUMA

4.1. Tiesību aktu grozījumi: Direktīva 2001/38/EK

Kā paredzēts pirmajā ziņojumā, ar Direktīvu 2001/38/EK[6] groza Direktīvas 93/7/EEK pielikumu nolūkā no 2002. gada 1. janvāra pielāgot valsts valūtā izteiktās summas eiro un aizstāt atsauci uz 0 (nulles) minimālo vērtību ar tekstu „jebkāda vērtība". Direktīva ir transponēta visās dalībvalstīs.

4.2. Desmit jauno dalībvalstu pievienošanās sagatavošana

Komisija ir pārbaudījusi 10 jauno dalībvalstu projektus par valsts pasākumiem direktīvas transponēšanai. Tādējādi Komisija ir arī sniegusi tehnisko palīdzību, kas nepieciešama, lai atvieglotu pareizu transponēšanu paredzētajā termiņā. Tomēr Komisija 2004. gadā pret atsevišķām dalībvalstīm ir uzsākusi pārkāpumu procedūras, jo šīs dalībvalstis nav paziņojušas valsts pasākumus direktīvas transponēšanai.

4.3. Ieguldījums Eiropas kultūras mantojuma aizsardzības uzlabošanā : pētījums par kultūras priekšmetu izsekojamību

Šā 2004. gada beigās pabeigtā pētījuma galvenais mērķis bija pārbaudīt informācijas izplatīšanas struktūras un mehānismus, kas izveidoti dalībvalstīs nolūkā apkopot, nodot un apmainīties ar informāciju par kultūras priekšmetiem, kas uzskaitīti direktīvas pielikumā[7].

Šajā pētījumā noskaidrots, ka katrā dalībvalstī kultūras mantojuma aizsardzības sistēma sastāv no galvenās priekšmetu grupas, kurā ietilpst nacionālās bagātības un ko nekādā gadījumā nedrīkst izvest no valsts teritorijas, no otrās priekšmetu grupas, kurā ietilpst kultūras priekšmeti un kuru pārvietošanai nepieciešama valsts atļauja, un no trešās priekšmetu grupas, kurā ietilpst visi tie priekšmeti, kurus drīkst pārvadāt brīvi un bez kontroles, jo tiem nav lielas nozīmes kultūras jomā. Pētījumā secināts, ka izsekojamība ir nodrošināta tikai attiecībā uz galvenās grupas priekšmetiem un mazākā apmērā tā ir nodrošināta attiecībā uz kultūras priekšmetiem, kuri ietilpst otrajā grupā un kurus pārvieto, pamatojoties uz izvešanas atļauju.

---

5 Padomes 2002. gada 21. janvāra rezolūcija attiecībā uz Komisijas ziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam un Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komitejai par to, kā tiek piemērota Padomes Regula (EEK) Nr. 3911/92 par kultūras preču eksportu un Padomes Direktīva 93/7/EEK par to kultūras priekšmetu atgūšanu, kuri no dalībvalsts teritorijas izvesti nelikumīgi, OV C 32, 5.2.2002., 3. lpp.

6 Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 5. jūnija Direktīva 2001/38/EK, OV L 187, 10.7.2001., 43. lpp.

7 http://europa.eu.int/comm/enterprise/regulation/inst_sp/dir937_en.htm

Lai uzlabotu kultūras priekšmetu izsekojamību Eiropā, kad tos pārvieto no vienas dalībvalsts uz citu, pētījumā sniegti ieteikumi veikt šādus pasākumus:

- pieņemt vienotu paraugu atļaujai pārvietot kultūras priekšmetus Kopienā;
- izveidot Eiropas mēroga datu bāzi, kurā ietverti dati par pārvietošanas atļaujām un atļaujām izvešanai uz trešām valstīm;
- izveidot augsti efektīvas sistēmas kultūras priekšmetu marķēšanai un izveidot tīklu, kas pamatots uz regulārām sanāksmēm un kopēju tehnisko līdzekļu izmantošanu, nolūkā pastiprināt dalībvalstu kompetento iestāžu sadarbību[8].

4.4. Administratīvās sadarbības uzlabošana: vadlīniju pieņemšana

Kultūras priekšmetu padomdevēja komiteja, kas minēta direktīvas 17. pantā, ir pieņēmusi vadlīnijas, lai uzlabotu un nostiprinātu kompetento iestāžu administratīvo sadarbību, izveidojot kontaktu un informācijas apmaiņas tīklu[9]. Vadlīnijas sniedz attiecīgajām iestādēm un ieinteresētajām personām visas noderīgās uzziņas attiecībā uz Kopienas instrumentiem, kas piemērojami kultūras priekšmetu izvešanai uz trešām valstīm, kā arī attiecībā uz to priekšmetu atgūšanu, kuri no dalībvalsts teritorijas izvesti nelikumīgi.

5. DIREKTĪVAS PIEMĒROŠANA PERIODĀ NO 1999. LĪDZ 2003. GADAM

5.1. Dalībvalstu īstenošanas ziņojumu saturs

Tā kā dalībvalstis neiesniedza īstenošanas ziņojumu, kā tas paredzēts saskaņā ar direktīvas 16. pantu, Komisija 2004. gada februārī tam nosūtīja anketu, kuras mērķis bija atvieglot dalībvalstu sniegto datu salīdzināšanu. Piedalījās visas dalībvalstis, taču bija vajadzīgi vairāki atgādinājumi, lai saņemtu atbildes; pēdējā atbilde tika sniegta 2005. gada martā. Pēc tam, 2005. gada martā, centrālajām iestādēm, kuras ir atbildīgas par direktīvas piemērošanu, tika nosūtīta papildu anketa; 2005. gada septembra beigās uz šo otro anketu vēl nebija atbildējušas četras dalībvalstis - Francija, Luksemburga, Nīderlande un Austrija.

Dalībvalstis uzskata, ka direktīva ir noderīgs instruments to nacionālo bagātību atgūšanā, kuras no dalībvalstu teritorijas nelikumīgi izvestas pēc 1993. gada. Tomēr no dalībvalstu atbildēm var secināt, ka:

- direktīva tiek piemērota diezgan reti;
- sadarbība starp kompetentajām iestādēm Kopienas līmenī ir nepietiekama;
- centrālajām iestādēm trūkst dati attiecībā uz direktīvas konkrētu piemērošanu.

Statistikas dati, ko dalībvalstis iesniegušas Komisijai attiecībā uz Direktīvas 93/7/EEK 4. un 5. panta piemērošanu, ir sniegti pielikumā. Apkopojot informāciju, noskaidrots, ka reāli ir notikušas piecas kultūras priekšmetu atgūšanas, sadarbojoties valsts iestādēm un neizmantojot

---

8 Saskaņā ar šo ieteikumu 6. pētniecības pamatprogrammā (2002. – 2006. gads) jau ir apstiprināts pirmais pētījumu projekts. Laikā, kad tika sagatavots šis ziņojums, tika gatavots arī jauns uzaicinājums iesniegt priekšlikumus pētniecības jomā, kurš ietver uzdevumus ar mērķi jo īpaši atvieglināt autentificēšanu un uzlabot kultūras priekšmetu izsekojamību un marķēšanu.

9 http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/customs/customs_controls/cultural_goods/index_en.htm. Šā ziņojuma sastādīšanas laikā šīs vadlīnijas tiek atjauninātas.

tiesas procedūru, kas paredzēta Direktīvā 93/7/EEK. Divas citas atgūšanas, kas uzsāktas attiecīgajā laika posmā, vēl nav pabeigtas.

Turklāt ir iesniegti divpadsmit lūgumi par kultūras priekšmetu meklēšanu un deviņi paziņojumi par kultūras priekšmetu atrašanu dalībvalstu teritorijās. Attiecībā uz pārbaudes lūgumiem Nīderlande ziņo par astoņiem lūgumiem no sešām dalībvalstīm. Austrija ziņo par vienu gadījumu.

Visbeidzot, Vācija un Portugāle paziņojušas par tādu pasākumu pieņemšanu, kas vajadzīgi kultūras priekšmetu materiālai saglabāšanai. Itālija, savukārt, ziņo, ka Francija un Vācija pieņēmušas pagaidu pasākumus par labu Itālijai, lai novērstu izvairīšanos no kultūras priekšmetu atgūšanas procedūras. Šīs dalībvalstis informāciju nav apstiprinājušas.

Turklāt dalībvalstis ziņo par trijām atgūšanas darbībām, kas veiktas saskaņā ar direktīvas 5. pantu; divas uzsākusi Grieķija un vienu – Francija.

Atsevišķas dalībvalstis, piemēram, Vācija un Nīderlande, direktīvas reto piemērošanu attaisno ar prokuratūras un policijas iestāžu neinformētību par tiem valsts noteikumiem, ar kuriem direktīvu transponē; citas dalībvalstis, piemēram, Spānija, uzskata, ka termiņš atgūšanas darbību veikšanai ir pārāk īss, tāpēc priekšroka tiek dota civiltiesiskām darbībām.

Visbeidzot, atsevišķas dalībvalstis uzskata, ka varētu tikt grozīts ziņojuma periodiskums. Piemēram, Īrija atbalsta ikgadēju ziņojuma sastādīšanu, bet Dānija un Beļģija ierosina ziņošanas periodu pagarināt līdz 5 vai pat 10 gadiem.

5.2. Direktīvas piemērošanas novērtējums

Komisija, ņemot vērā informāciju valstu ziņojumos, konstatē, ka ir ļoti maz gadījumu, kad ir piemērots 4. un 5. pants. Taču ir grūti spriest par to, vai šis skaitlis atbilst patiesajam piemērošanas gadījumu skaitam, jo Komisija ir saskārusies ar grūtībām, salīdzinot dalībvalstu sniegtos datus[10]. Patiesībā gadās tā, ka kāda dalībvalsts norāda, ka nekad nav saņēmusi meklēšanas lūgumus vai paziņojumus par kultūras priekšmetu atrašanu, bet tajā pašā laikā cita dalībvalsts apgalvo, ka ir nosūtījusi attiecīgajai dalībvalstij šādu lūgumu vai paziņojumu. Turklāt šis nelielais piemērošanas gadījumu skaits varētu būt saistīts arī ar šādiem faktiem:

- kultūras priekšmeti, kas no valsts izvesti nelikumīgi, atkārtoti parādās tikai vidēji pēc 20 līdz 30 gadiem;
- direktīvas darbības joma attiecas tikai uz nacionālajām bagātībām, kuras uzskaitītas direktīvas pielikumā.

5.2.1. Sadarbība un informācijas apmaiņa starp iestādēm

No dalībvalstu sniegtajām atbildēm, ņemot vērā nelielo piemērošanas gadījumu skaitu, izriet, ka centrālo iestāžu administratīvā sadarbība un apspriešanās netiek bieži pielietotas praksē.

Šajā sakarā atsevišķas dalībvalstis, piemēram, Beļģija un Vācija, norāda uz trūkumiem informācijas apkopošanas un nodošanas sistēmā gan dalībvalstu starpā, gan pašās dalībvalstīs.

---

[10] Ņemot vērā šīs grūtības, Komisija 15 dalībvalstu centrālajām iestādēm ir iesniegusi apstiprināšanai pielikumā sniegtās tabulas.

Katrā gadījumā šķiet, ka attiecīgās iestādes informāciju par pasākumiem, kas veikti saskaņā ar direktīvas 4. pantu, nav pienācīgi nodevušas centrālajām iestādēm, kas ir atbildīgas par direktīvas piemērošanu. Tāpēc centrālās iestādes aicina uzlabot informācijas apmaiņu gan valsts līmenī, gan starp dalībvalstīm, lai novērstu šķēršļus direktīvas efektīvai piemērošanai.

Dānija, Francija, Spānija, Itālija, Portugāle un Apvienotā Karaliste uzsver rezultātus, kas sasniegti, pateicoties labai sapratnei, kas pastāv starp to attiecīgajām iestādēm, kas ir atbildīgas par direktīvas piemērošanu, un tajā pašā laikā arī norāda uz citu centrālo iestāžu kūtrumu sadarbībā.

Attiecībā uz sadarbību valsts līmenī starp dažādām attiecīgajām iestādēm kultūras priekšmetu jomā (kultūra, muita, policija un tieslietas) dalībvalstu sniegtā informācija liecina par daudzveidīgu valsts situāciju pastāvēšanu. Tādējādi saskaņā ar Portugāles, Īrijas, Francijas, Beļģijas, Itālijas un Apvienotās Karalistes pieredzi tādas darba grupas pastāvēšana, kas sapulcē attiecīgos dienestus, lai apmainītos ar informāciju un labu praksi, sniedz labus rezultātus.

5.2.2. Atgūšanas darbība

Dalībvalstis laika periodā no 1999. līdz 2003. gadam ir veikušas trīs atgūšanas darbības saskaņā ar 5. pantu. Divas atgūšanas darbības ir veikusi Grieķija no Vāciju un vienu atgūšanas darbību – Francija no Beļģijas.

Nelielo šo darbību skaitu var izskaidrot ar faktu, ka vienkārša tiesvedības pastāvēšana pozitīvi ietekmē risinājumu meklēšanu miermīlīgā ceļā ārpus tiesas. Tomēr dalībvalstu atbildēs nav sniegts konkrēts miermīlīgu atgūšanu skaits pēc direktīvas ieviešanas. Patiesībā atsevišķas dalībvalstis (Grieķija, Spānija, Francija, Nīderlande) pārsvarā dod priekšroku citu tiesisko līdzekļu izmantošanai, lai atgūtu kultūras priekšmetus, jo tās uzskata, ka atgūšanas darbību nosacījumi ir pārāk ierobežoti (nelikumīga izvešana pēc 1993. gada un/vai viena gada noilguma termiņš).

Turklāt, ievērojot sniegto informāciju, jāsecina, ka 6. panta noteikumi, kas nosaka informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm, kad tās veic atgūšanas darbības, nav tikuši piemēroti.

5.2.3. Kultūras priekšmetu aizsardzība

Direktīvā noteiktā kultūras priekšmetu atgūšanas režīma mērķis ir nodrošināt dalībvalstu kultūras mantojuma aizsardzību.

Dalībvalstis vienprātīgi atzīst, ka direktīva, lai gan tai ir preventīvs raksturs attiecībā uz mantojuma saglabāšanu, nav instruments cīņai pret kultūras priekšmetu nelikumīgu tirdzniecību. Turklāt direktīvas mērķis nav kultūras priekšmetu brīvas aprites reglamentācija. Tāpēc tās efektivitāte nav mērāma tās ieguldījumā cīņā pret kultūras priekšmetu nelikumīgu tirdzniecību.

Tomēr, ņemot vērā dalībvalstu un Kopienas iestāžu ieinteresētību aktīvi turpināt cīņu pret kultūras priekšmetu nelegālu tirdzniecību, Komisija uzskata, ka ir detalizēti jāizskata ieteikumi, kas sniegti pētījumā par kultūras priekšmetu izsekojamību. Pat, ja pētījuma secinājumi pārsniedz direktīvas darbības jomu, Komisija uzskata, ka Kultūras priekšmetu padomdevēja komiteja apkopojusi atbilstošas zināšanas, lai uzsāktu šādu diskusiju.

Saskaņā ar lūgumu, ko Eiropas Parlaments izteicis savā rezolūcijā[11], Komisija apsver iespēju izstrādāt paziņojumu par kultūras priekšmetu apriti Eiropas Savienībā, jo īpaši aptverot situāciju dalībvalstīs.

6. SECINĀJUMI

6.1. Sadarbības un informācijas apmaiņas uzlabošana starp dalībvalstīm

Vērtējuma ziņojums par Direktīvas 93/7/EEK piemērošanu laika periodā no 1999. līdz 2003. gadam parāda trūkumus dalībvalstu administratīvajā sadarbībā un konsultācijās, kas ir pamatnosacījums dalībvalstu kultūras mantojuma aizsardzībā.

Lai novērstu šos trūkumus, Komisija plāno pārbaudīt turpmākos darbus saistībā ar ieteikumiem, kas sniegti vadlīnijās, lai uzlabotu administratīvo sadarbību. Šī pārbaude ļaus novērtēt šo vadlīniju īstenošanu un izvērtēt, kādā mērā tās atbilst reālajām vajadzībām. Komisija uzskata, ka gan valsts, gan Kopienas līmenī ir mērķtiecīgi jāsekmē darbības, kuru mērķis ir novērst sadarbības nepilnības, lai garantētu labu Kopienas sistēmas darbību kultūras priekšmetu aizsardzībā un veicinātu Direktīvas 93/7/EEK piemērošanu. Šajā sakarā atsevišķas dalībvalstis, piemēram, Spānija un Vācija, atbalstītu procedūras izveidi direktīvas 4. panta piemērošanai, ja šī procedūra sekmētu administratīvās sadarbības uzlabošanu starp dalībvalstīm, neradot birokrātiskus sarežģījumus. Dānija, piemēram, uzskata, ka ir svarīgi noteikt atbildes termiņu attiecībā uz sadarbības lūgumiem. Turpretim citas dalībvalstis nešķiet atbalstām kopēju procedūru. Komisija uzskata, ka šajā posmā ir pāragri apkopot secinājumus.

6.2. Atgūšanas darbības termiņa pagarinājums

Dalībvalstis uzskata, ka viens gads ir nepietiekams laika periods, lai veiktu atgūšanas darbību. Tās atbalsta šā perioda pagarinājumu līdz trīs gadiem. Šis lūgums izteikts jau pirmajā novērtējuma ziņojumā.

Grozījumus 7. panta 1. punktā varētu paredzēt ar noteikumu, ka Kultūras priekšmetu padomdevēja komiteja rīkos apspriešanos; šo grozījumu mērķis ir pagarināt noilguma termiņu līdz trīs gadiem, skaitot no datuma, kurā pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts ir uzzinājusi, kur atrodas kultūras priekšmets un kas ir šā priekšmeta īpašnieks vai turētājs.

6.3. Minimālās vērtības saglabāšana

Direktīvā noteikts, ka Padome pēc Komisijas priekšlikuma ik pēc trīs gadiem veic pārbaudi un vajadzības gadījumā atjaunina minimālās vērtības, kas minētas direktīvas pielikumā, atkarībā no ekonomiskajiem un monetārajiem rādītājiem Kopienā.

Dalībvalstu atbildes, ko tās sniedza šā ziņojuma sagatavošanas laikā, nav vienprātīgas. Atsevišķas dalībvalstis, piemēram, Spānija, Austrija un Zviedrija, uzskata, ka minimālā vērtība ir pārāk augsta un neļauj nodrošināt pietiekamu aizsardzību. Citas dalībvalstis, piemēram, Apvienotā Karaliste, atbalstītu šo minimālo vērtību paaugstināšanu, lai samazinātu kultūras priekšmetu sarakstu, kas minēts Direktīvā 93/7/EEK. Ņemot vērā, ka vēl joprojām pastāv atšķirīgā pieeja, kas uzsvērta jau pirmajā ziņojumā, Komisija neplāno ierosināt minimālo vērtību atjauninašanu šajā posmā.

---

[11] Skatīt 4. piezīmi.

6.4. Novērtējuma ziņojuma periodiskums

Ņemot vērā grūtības iegūt no dalībvalstīm informāciju par direktīvas piemērošanu un nelielo 4. un 5. panta piemērošanas gadījumu skaitu, Komisija uzskata, ka nav jāsaglabā 16. pantā noteiktais pienākums sastādīt ziņojumu ik pēc trīs gadiem.

6.5. Vēršanās Kultūras priekšmetu padomdevējā komitejā

Komisija plāno iesniegt Komitejai iepriekš minētos jautājumus.

* * *

- Komisija aicina Eiropas Parlamentu, Padomi un Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komiteju pieņemt zināšanai šo ziņojumu.
- Saskaņā ar šo ziņojumu Komisija apspriedīsies ar Kultūras priekšmetu padomdevēju komiteju par priekšlikumiem Direktīvā 93/7/EK izdarīt grozījumus attiecībā uz atgūšanas darbību termiņu un ziņojumu periodiskumu.

ANNEXE

Tableaux des restitutions, des actions en restitution et des actions de coopération administrative entre les Etats membres de 1999 à 2003[12]

- **Récapitulatif des restitutions (toutes à l'amiable en dehors de la procédure de restitution juridictionnelle)**

Année	Etat restituant	Etat requérant	Objet
2003	Royaume uni	Portugal	Manuscrits d'archives du XVIII siècle
?	Royaume uni	Suède	Livres
2001	Portugal	Espagne	Peinture « Romany» de Frederico Madrazo Kuntz
2000	Pays-Bas	Autriche	Tableau
2003	Pays-Bas	Royaume uni	Manuscrits

- **Récapitulatif des négociations en vue de la restitution à l'amiable**

Année	Etat restituant	Etat requérant	Résultat
?	Allemagne	Italie	En cours
2002	Pays-Bas	Italie	En cours (cuirasse)

- **Récapitulatif des demandes de restitution introduites (article 5 de la directive 93/7/CEE)**

Année	Requérant	Requis	Objet
2002	Grèce	Allemagne	438 antiquités d'origine grecque
2003	Grèce	Allemagne	13 antiquités d'origine grecque
2003	France	Belgique	Archives publiques (33.000 documents)

- **Demande de recherche d'objet (article 4, 1 de la directive 93/7/CEE)**

Année	Requérant	Requis	Résultat
2003	Pays-Bas	Royaume Uni	Suite un accord entre les parties, les objets ont été renvoyés aux Pays-Bas sans besoin d'appliquer la directive
2003	Allemagne	Royaume uni	La sortie d'Allemagne n'était pas

[12] Source / Mesures communiquées par les autorités centrales chargées de l'application de la Directive 93/7/CEE à la Commission européenne

			illicite
2003	Allemagne (Peinture de Degas)	Autriche	Aucun résultat. Le tableau n'est pas connu en Autriche
2001	Autriche (Diplôme militaire romain)	Allemagne	Aucun résultat, faute d'intervention des autorités
1999 2000	Italie (2)	Pays-Bas	Réglé en dehors du cadre de la directive
?	Italie	Allemagne	En cours
?	Portugal	Espagne	En cours
?	Espagne	Allemagne	Sans succès (Tableau de Bernardo Belotto)
?	Grèce (2)	Allemagne	Saisie des objets
?	Italie	Pays-Bas	?

- **Notifications de découverte d'objet (article 4, 2 de la directive 93/7/CEE)**

Année	**Etat notifiant**	**Etat notifié**	**Résultat**
2003	Royaume uni	France	Les autorités françaises ont accordé une autorisation avec effet rétroactif et les autorités britanniques ont pu accorder la licence d'exportation
2001 (1) 2003 (2)	Royaume-Uni (3)	Portugal	Dans deux cas, les autorités portugaises ont accordé une autorisation avec effet rétroactif et les autorités britanniques ont pu accorder la licence d'exportation. Dans l'autre cas, le bien culturel a été renvoyé au Portugal sur une base volontaire, suite à l'intermédiation des autorités britanniques entre le possesseur et les autorités portugaises.
2003	Allemagne (objets grecs)	Autriche	Sans résultat : Renonciation à la restitution faute des conditions
1999	Italie (Reliefs gotiques)	Autriche	Sans résultat : l'origine n'a pas pu être déterminé
1999	Autriche	Italie	?
?	Espagne	Italie	En cours
2002	France	Grèce	Interdiction de la vente

ANNEX

Tables showing returns and instances of administrative cooperation between Member States 1999-2003[13]

- **List of returns (all amicable settlements outside the legal return procedure)**

Year	Returning State	Requesting State	Object
2003	UK	Portugal	Archive of Manuscripts from the 18th century
?	UK	Sweden	Books
2001	Portugal	Spain	Painting "Romany" of Frederico Madrazo Kuntz
2000	Netherlands	Austria	Painting
2003	UK	Netherlands	Manuscripts

- **Summary of ongoing requests for return**

Year	Returning State	Requesting State	Result
?	Germany	Italy	ongoing
2002	Netherlands	Italy	ongoing (armour)

- **List of legal return procedures (article 5 of directive 93/7/EEC)**

Year	Requesting State	Requested State	Object
2002	Greece	Germany	438 antiquities of Greek origin
2003	Greece	Germany	13 antiquities of Greek origin
2003	France	Belgium	Public archives (33.000 documents)

- **List of requests for search (article 4, 1 of Directive 93/7/EEC)**

Year	Requesting State	Requested State	Result
2003	Netherlands	UK	Due to an agreement between the parties, the objects were returned to the Netherlands without the need to apply the Directive.
2003	Germany	UK	Removal from Germany was not unlawful.

[13] Source / Mesures notified by the central authorities charged with the application of Directive 93/7/EEC to the European Commission.

2003	Germany (painting of Degas)	Austria	No result. The painting is not known in Austria.
2001	Austria (Latin military diploma)	Germany	No result for lack of intervention by the authorities.
1999 2000	Italy (2)	Netherlands	Resolved outside the ambit of the Directive.
?	Italy	Germany	Ongoing
?	Portugal	Spain	ongoing
?	Spain	Germany	Without success (Painting of Bernardo Belotto)
?	Greece (2)	Germany	Securing of the objects
?	Italy	Netherlands	?

- **Notifications of discoveries (Article 4, 2 of Directive 93/7/EEC)**

Year	Notifying State	Notified State	Result
2003	UK	France	The French authorities have granted retroactive authorisation and the British authorities have issued an export licence.
2001 (1) 2003 (2)	UK (3)	Portugal	In two cases the Portuguese authorities granted retroactive authorisation and the British authorities issued export licences. In the other case, the article has been sent back to Portugal on a voluntary basis following mediation by the British authorities between the holder and the Portuguese authorities.
2003	Germany (objects of Greek origin)	Austria	No result. Restitution abandoned for lack of conditions.
1999	Italy (gothic reliefs)	Austria	No result. Origin could not be determined. Item returned to owner.
1999	Austria	Italy	?
?	Spain	Italy	ongoing
2002	France	Greece	Prohibition of the sale

ANHANG

Tabellarische Übersicht über Rückgaben, Rückgabemaßnahmen und Zusammenarbeit im Verwaltungsbereich zwischen Mitgliedsstaaten 1999-2003[14]

- **Rückgaben (Einigung außerhalb des Rückgabeverfahrens)**

Jahr	Ersuchter Mitgliedstaat	Ersuchender Mitgliedstaat	Objekt
2003	Vereinigtes Königreich	Portugal	Archiv von Manuskripten aus dem 18. Jahrhundert.
?	Vereinigtes Königreich	Schweden	Bücher
2001	Portugal	Spanien	Gemälde mit dem Titel "Romany" von Frederico Madrazo Kuntz
2000	Niederlande	Österreich	Gemälde
2003	Vereinigtes Königreich	Niederlande	Manuskripte

- **Liste der laufenden Verhandlungen, die auf eine Einigung außerhalb des Rückgabeverfahrens gerichtet sind**

Jahr	Ersuchter Mitgliedstaat	Ersuchender Mitgliedstaat	Ergebnis
?	Deutschland	Italien	laufend
2002	Niederlande	Italien	laufend (Harnisch)

- **Liste der eingeleiteten Rückgabeverfahren (Artikel 5 der Richtlinie 93/7/EWG)**

Jahr	Ersuchender Mitgliedstaat	Ersuchter Mitgliedstaat	Objekt
2002	Griechenland	Deutschland	438 Antiquitäten griechischer Herkunft
2003	Griechenland	Deutschland	13 Antiquitäten griechischer Herkunft
2003	Frankreich	Belgien	Öffentliches Archiv (33.000 Dokumente)

[14] Quelle: Maßnahmen, über die die für die Anwendung der Richtlinie 93/7/EWG zuständigen Behörden die Europäische Kommission benachrichtigt haben.

- **Anträge auf Nachforschung nach Kulturgütern (Artikel 4 Absatz 1 der Richtlinie 93/7/EWG)**

Jahr	Ersuchender Mitgliedstaat	Ersuchter Mitgliedstaat	Ergebnis
2003	Niederlande	Vereinigtes Königreich	Dank eines Abkommens zwischen den Parteien wurden die Kulturgüter in die Niederlande zurückgebracht, ohne die Richtlinie anwenden zu müssen.
2003	Deutschland	Vereinigtes Königreich	Verbringung aus Deutschland war nicht unrechtmäßig.
2003	Deutschland (Degas-Gemälde)	Österreich	Kein Ergebnis. Das Gemälde ist in Österreich unbekannt.
2001	Österreich (Römisches Militärzeugnis)	Deutschland	Kein Ergebnis, weil die Behörden nicht eingegriffen haben.
1999 2000	Italien (2)	Niederlande	Der Fall wurde außerhalb der Richtlinie gelöst.
?	Italien	Deutschland	laufend
?	Portugal	Spanien	laufend
?	Spanien	Deutschland	Ohne Erfolg (Gemälde von Bernardo Belotto)
?	Griechenland (2)	Deutschland	Sicherstellung der Kulturgüter
?	Italien	Niederlande	?

- **Notifizierung über das Auffinden von Kulturgütern (Artikel 4 Absatz 2 der Richtlinie 93/7/EWG)**

Jahr	Notifizierender Mitgliedstaat	Notifizierter Mitgliedstaat	Ergebnis
2003	Vereinigtes Königreich	Frankreich	Die französischen Behörden haben eine rückwirkende Genehmigung erteilt und die britischen Behörden haben eine Ausfuhrgenehmigung ausgestellt.
2001 (1) 2003 (2)	Vereinigtes Königreich (3)	Portugal	In zwei Fällen haben die portugiesischen Behörden eine rückwirkende Genehmigung erteilt und die britischen Behörden haben Ausfuhrgenehmigungen ausgestellt. Im dritten Fall wurde das Kulturgut auf freiwilliger Basis nach Portugal zurückgeschickt, nachdem die britischen Behörden zwischen dem

			Besitzer und den portugiesischen Behörden vermittelt haben.
2003	Deutschland (Kulturgüter griechischer Herkunft)	Österreich	Kein Ergebnis. Rückgabeverfahren wurde abgebrochen wegen mangelnder Bedingungen.
1999	Italien (gotische Reliefs)	Österreich	Kein Ergebnis. Die Herkunft der Gegenstände konnte nicht bestimmt werden.
1999	Österreich	Italien	?
?	Spanien	Italien	laufend
2002	Frankreich	Griechenland	Verkauf des Gegenstandes wurde verboten.